

Beszámoló a Balassi Bálint Művelődési Ház és Könyvtár 2023. évi tevékenységéről

1. Rövid összefoglaló

A könyvtár működését 2023-ban is a változásokhoz való alkalmazkodás jellemezte. Célunk egy olyan intézmény működtetése, mely alkalmazkodik a szűkebb és tágabb környezetünkben zajló változásokhoz; jövőképét, stratégiáját igyekszik az aktuális trendekhez igazítani, úgy, hogy működésébe beépíti korunk emberének igényeit, szem előtt tartva a településünk sajátosságait.

A 2023-as évben a látogatószám, valamint a kölcsönzési mutatók az előző évihez képest emelkedtek, az állomány nagyságát pedig tervezetten tovább csökkentettük.

Az év során a tartalmilag elavult, valamint elhasználódott dokumentumokat kivontuk az állományból. A leselejtezett dokumentumok arányát a gyarapításhoz képest tudatosan növeltük, ezzel támogatva, hogy állományunk átlátható és aktualizált legyen.

Az év folyamán a teljes szépirodalmi állományt átnézve kiválogattuk a klasszikus és kötelező irodalmakat, valamint a verses köteteket, és azokat elkülönítve, az olvasószoba polcain helyeztük el. Ezek a dokumentumok jellemzően nem tartanak napi rendszerességű érdeklődésre számot, viszont jellegüknél fogva állományunk fontos alapját képezik. Az olvasószobában eddig tárolt ismeretterjesztő irodalmat az olvasótérben helyeztük el, a többi ismeretterjesztő kiadvány mellett, valamint az idegennyelvű kiadványok is az olvasótérben kaptak helyet.

2023-ban folytattuk az kölcsönzőtér modernizálását. Az év végén megrendeltük a kölcsönzőtérben lévő dobogó, valamint a Gyermekbirodalom és a Kamasz galéria szőnyegborításának cseréjét. A munkálatok a 2024-es év elején realizálódnak.

A regionális sajtóban megjelent helytörténeti cikkek retrospektív feldolgozását folyamatosan végeztük az év során.

Könyvtárunk rendelkezik nemzetiségi állományrészszel, melynek egy része saját tulajdon, egy része a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér letéti anyaga. Az idei évben is igyekeztünk állományunkat német nyelvű könyvekkel, tanulást segítő kiadványokkal, valamint német nyelvű gyermek- és felnőttirodalommal bővíteni. A könnyebb kereshetőség céljából az év során táblázatos formában feldolgoztuk a nem saját állományba tartozó német nyelvű könyveket. A német nyelvű állományt az olvasótérbe költöztettük, hogy a könyvtár látogatói számára jobban szem előtt és kéznél legyen.

Az elmúlt évben már a második évadot folytatta sikerrel a 2022. márciusában elindított Baba olvasóklubunk, mely hónapról hónapra egy-egy a szülők számára hasznos, vagy a

kicsik számára fejlesztő és szórakoztató foglalkozással fogadja a látogatóinkat. A rendezvénysorozatunk keresett a helyi és környékbeli kisgyermekes családok körében. Az aktív online jelenlétünknek köszönhetően egy év alatt a facebookon 735-ről, 804-re, az Instagram felületén 280-ról 306-ra növekedett követőink száma. A 2023-as évben 208 bejegyzést jelentettünk meg a Facebookon.

2. Stratégiai célok végrehajtása

Intézményünk a 2023-as évre a következő stratégiai célokat jelölte ki:

- *az oktatási és nevelési intézményekkel való aktív együttműködés által az óvodás- és iskolás korúak megszólítása*

Az év során 33 alkalommal fogadtunk iskolai vagy óvodai csoportokat. Könyvtári órával, olvasási kompetenciafejlesztést célzó foglalkozásokkal, papírszínház előadásokkal és író-olvasó találkozóval vártuk a gyerekeket. A hozzánk látogató fiatalok közül többüket üdvözölhettünk újonnan beiratkozott olvasókként is.

- *digitális kompetenciafejlesztés felnőttek és/vagy nyugdíjas korúak számára*

Kapcsolatot ápolunk a Jánossomorjai Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola informatika-könyvtár szakos tanárával, megalapozva a közös együttműködést. Költségvetési tervünkben is feltüntettük 4 db laptop vásárlását, támogatandó a tanfolyamok elindítását, működését a 2024-es évben.

- *Társasjáték klub indítása fiatalok, felnőttek és nyugdíjas korú felhasználók részére*

Az elmúlt év januárjában Társasjáték Klubot indítottunk felnőttek és nyugdíjas korúak számára. Az év során 11 alkalommal találkoztak a könyvtárban a játékos kedvű tagok. Terveink szerint a klub a 2024-es évben is tovább működik.

- *megszokott színvonalú könyvtári ellátás biztosítása, megszokott rendezvények megtartása*

Az év során könyvtárunkban 42 rendezvény zajlott le. Egyéb más mellett az író-olvasó találkozókra, zenés rendezvényekre, könyvtári órákra, papír színház mesélésekre, ismeretterjesztő előadásokra 1598-an látogattak el hozzánk.

3. Szervezet

A szervezet felépítésében változás nem történt. Továbbra is egy fő 40 és egy fő 20 órás foglalkoztatott látja el a feladatokat.

4. Infrastruktúra

A fenntartó a fűtésrationalizálás céljával tömbösítette a nyitvatartási napokat, így ideiglenesen - 2023. október 15-től 2024. április 15-ig - megszűnt a pénteki és szombati kölcsönzés lehetősége, ezzel ebben az időszakban 30-ról 26-ra csökken a könyvtár nyitvatartási óráinak számán. Az év során lehetőségeket, megoldásokat kerestünk az épület

energiafelhasználásának optimalizálására, hogy elkerülhessük a későbbiekben a „téli rövidített nyitvatartást”; tájékozódunk a piacon található lehetőségekről, hogy az épület energetikai állapotát felmérhessük. Sajnos az ilyen jellegű projektek költségei meghaladták a lehetőségeinket. Ezen kívül elkezdtünk megoldásokat keresni a könyvtárudvar „közösségi térré” való átalakításának tervezési lehetőségeiről.

5. Gyűjteményi információk

Az év folyamán az előző évnél nagyságrendileg 40 %-kal magasabb összeget fordítottunk gyarapításra, így az infláció miatti áremelkedés következtében közel azonos darabszámú könyvet tudtunk beszerezni és állományba venni. Az állományból apasztani kívánt dokumentumok számát emeltük.

Tárgyévben vásárolt dokumentumok száma: 1284 db, az IKR-be bevitt dokumentumok száma: 1399 db.

Tárgyévben állományból kivont dokumentumok száma: 2449 db.

A gyermekirodalmi részlegen belül kiemelt figyelemmel gyarapítottuk a legfiatalabb „olvasóinknak” szóló állományrészt.

A kézraktár ellenőrzését elvégeztük.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

A 2022-ben útnak indított Baba olvasóklubunk nagy népszerűségnek örvend. Ezzel a kezdeményezéssel több helyi és környékbeli kisgyermekes családot sikerült megszólítanunk, közülük számos új beiratkozót is köszönthettünk. A városi babaköszöntők alkalmával a fiatal szülőket tájékoztatjuk a könyvtárunkban elérhető szolgáltatásokról, gyermeküket érintő ingyenes könyvtári tagságról.

Az év során 3 alkalommal tartottunk könyvbörzét, ahol az állományunkból kivont dokumentumokat lehetett jelképes összegért megvásárolni. Ezek során több, mint 1000 db leselejtezett könyv kapott második esélyt. A könyvtár könyvbörzéi keresett és sikeres események.

Az elmúlt évben több alkalommal jelentünk meg külső helyszíneken, ezzel is népszerűsítve intézményünket. Többek között a Malomfesztiválon „közös létünk az UNIO-ban – Magyar irodalmárok Európa-Szerte” című installációval, papírszínház előadással az Aranykapu Óvoda Újrónafői Tagóvodában és könyvtárban, valamint a decemberi ablaknyitogatón a művelődési házban.

Helyi csoportoknak, civil szervezeteknek több alkalommal biztosítottunk helyet találkozók, megbeszélések céljából.

7. Minőségirányítás

Az elmúlt évben nem végeztünk használói elégedettségmérést.

2023-as év fejlesztései, innovációi: a különböző kategóriájú könyvek könyvtári térben való elhelyezésének racionalizálása.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Ebben az évben ilyen jellegű tevékenységet nem végeztünk.

9. Partnerségi együttműködések

Aktív kapcsolatot tartottunk fenn a helyi oktatási és nevelési intézményekkel. A mostanra hagyománnyá vált „Az én Jánossomorjám” című fotópályázatunkkal kapcsolatban nagy számú diákot sikerült megmozgatni, ebben aktív szerepe volt a helyi iskola rajztanárának is. Szakmai kapcsolatot ápolunk a környékbeli kisvárosok könyvtáraival, és a megyei hatókörű városi könyvtárral.

Korábbi önkénteseinkkel megújítottuk a megállapodásokat. Heti rendszerességgel zajlik angol foglalkozás KechUp néven, valamint a Társasjáték Klub tagjai havi 1-2 alkalommal gyűlnek össze játszani.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

Olvasóink szívesen veszik igénybe a szolgáltatásokat, melyeket közösségi oldalainkon, honlapunkon és plakátokon népszerűsítünk. A fontosabb híreinket a helyi televízióknak eljuttatjuk, eseményeinkre a sajtót meghívjuk (lásd: 3. sz. melléklet: Sajtómegjelenés, publikáció). Rendszeresen monitorozzuk, hogy melyek azok a felületek, amelyek alkalmasak a különböző célcsoportok megszólítására.

Az év folyamán nagy hangsúlyt fektettünk az online jelenlétre, a könyvtár facebook felületén 208, az Instagram felületünkön pedig 183 bejegyzést osztottunk meg. Mostanra a facebookon 804, az Instagram felületén 306 követőnk van.

11. Összefoglaló a vármegyei hatókörű városi könyvtár által

- a. a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól: nem volt ilyen tevékenység.
- b. a könyvtár tevékenységét segítő 2022-ben nyújtott szolgáltatásairól: nem volt ilyen tevékenység.
- c. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról: ilyen javaslatról nem tudunk.

12. Könyvtárhasználati trendek 2018-tól

A gyermek-és ifjúsági olvasóink körében megnőtt a számítógépes játékokról szóló, ismeretterjesztő irodalmak, regények és képregények iránti kereslet. A filmadaptációkról készült könyvek, képregények szintén nagyon keresettek. Felnőtt olvasók számára készült képregény-kínálatunkat tudatosan bővítettük, mivel erre a típusú irodalomra is megnövekedett

igény mutatkozik. Az ismeretterjesztő könyvek, ezen belül is főként az önsegítő, önismereti irodalmak nagy érdeklődésre tartanak számot. Olvasóink közül többen követnek online csoportokat, és az ott diktált, és kialakult trendeknek megfelelően keresnek irodalmat könyvtárunkban. Magunk is figyelemmel kísérjük pl. Szabados Ági, olvasásnépszerűsítő blogger NIOK facebookcsoportját, ahol havonta más-más téma és könyv kerül fókuszba; könyvtárunk ez alapján minden hónapban összeállít egy könyvajánlót.

Irodai szolgáltatásaink iránt az elmúlt időszakban megnőtt a kereslet, sokan élnek a számítógép használati, fénymásolási, nyomtatási lehetőséggel.

Készítette: Neuberger Márta s.k.
könyvtáros

Jánossomorja, 2024. február

A beszámolót elfogadom:

Lőrincz György
polgármester

Mellékletek

1. Mutatók
2. Rendezvények

3. Sajtó megjelenés

4. Pénzügyi adatok

5. Munkaügyi adatok